

Motion

1983/84: 2886

Börje Stensson och Lars Ernestam

Ändring i lagen (1980:894) om jaktvårdsområden, m.m. (prop. 1983/84: 170)

Regeringen föreslår i propositionen två ändringar av 10 § lagen (1980:894) om jaktvårdsområden. Dessa bägge förändringar avser att stärka jaktvårdsområdesföreningarnas möjligheter att påverka upplåtelseerna av jakträtter. I motsvarande mån sker inskränkningar i de enskilda jaktvårdsinnehavarnas möjlighet att förfoga över jakten. I ett historiskt perspektiv är det intressant att notera att de enskilda jordägarna (bönderna) i väsentliga avseenden har förlorat den jakträtt de efter århundraden av kamp fick sig tillerkänd genom Gustav III:s säkerhets- och föreningsakt. Dessförinnan var jakten förbehållen frälset. I våra dagars alltmer reglerade jakt har inflytandet över jakten i avgörande delar hamnat hos jaktvårdsområdesföreningarna.

Jakträttsinnehavarnas upplåtelse eller överlåtelse av jakt

Regeringsrätten har i ett antal domar slagit fast att varje fastighetsägare i ett jaktvårdsområde anses ha rätt att genom upplåtelse av sin jakträtt sätta annan person i sitt ställe för utövande av den honom tillkommande jakträtten på samma villkor som gäller för honom själv.

Folkpartiet känner stor sympati för den princip regeringsrätten genom sina domar fastslagit. Emellertid har framkommit att enskilda jakträttsinnehavares upplåtelse av sin jakträtt i vissa fall får negativa konsekvenser som är betydande för den gemensamma jakten inom ett jaktvårdsområde. Det har från Svenska jägarförbundet framförts farhågor för att bildandet av nya jaktvårdsområden kommer att avstanna och befintliga jaktvårdsområden kan komma att upplösas om inte delägarnas rätt att upplåta jakträtt kan begränsas. Detta torde särskilt gälla områdesföreningar med många jakträttsinnehavare och där fastigheterna är relativt små.

Av vad som sålunda har framkommit finner folkpartiet att de fördelar för jaktvården som jaktvårdsområdenas bildande har inneburit eventuellt kan komma att äventyras med den princip som regeringsrätten fastslagit. Detta leder oss till att, efter stor tveksamhet, acceptera den föreslagna ändringen av 10 §, andra stycket, 1 punkten. Genom att ändringen kan komma att drabba enskilda fastighetsägare negativt i ekonomiskt hänseende, när de inte får rätt att hyra ut på bästa villkor, måste verkningarna av lagen noga följas.

Jaktvårdsområdesförenings rätt att upplåta jakträtt

Vår principiella tveksamhet att överlåta all beslutanderätt över de enskilda fastighetsägarnas jakträtt till jaktvårdsområdesföreningarna medför att vi inte kan tillstyrka föredragandens förslag att ge föreningarna rätt att upplåta jakträtt. Ett minimum vad gäller den enskilde fastighetsägarens rätt att förfoga över sin jakträtt måste vara att han skall ha möjlighet att bestämma om denna rätt skall utnyttjas eller ej. Förslaget verkar i första hand syfta till att bereda fler personer tillfälle att jaga samt att ge områdesföreningarna intäkter vilka annars förblev outnyttjade.

Några praktiska konsekvenser får förslaget inte för den fastighetsägare som avstår från att jaga. Redan i dag får han finna sig i att hans fastighet utnyttjas för jakt om områdesföreningen så har bestämt. I dessa fall kan jakträtten därför närmast beskrivas som en rätt av ideell karaktär.

Även om förslaget alltså inte i praktiken kan anses medföra några negativa konsekvenser för någon enskild fastighetsägare kan vi inte acceptera principen att områdesföreningarna skall ges rätt att i strid mot enskilda fastighetsägarers vilja utnyttja deras jakträtt och tillgodogöra sig intäkterna av denna. Tillspetsat uttryckt ges områdesföreningarna rätt att under förutsättning av att gemensam områdesjakt bedrivs konfiskera de jakträtter som inte utnyttjas. Detta kan självfallet folkpartiet inte medverka till.

Vi vill i detta sammanhang citera naturvårdsverkets yttrande i samband med behandlingen av jakt- och viltvårdsberedningens betänkande (SOU 1983: 21):

Ibland fattas dock tyvärr tvivelaktiga beslut inom jaktvårdsområdena som medför allvarliga inskränkningar i den enskilde delägarens jakt. Om den föreslagna inskränkningen därför innebär möjlighet för föreningen att upplåta jakt på marker utan att de berörda medlemmarna frivilligt förklarat sig vilja låta sina marker disponeras för sådana upplåtelser, kan naturvårdsverket inte biträda det.

Länsstyrelsen i Västmanland anför vid samma tillfälle:

Förslaget strider mot principen om jakträttens anknytning till jordägarerätten. Det skulle också leda till att många ägare till mindre fastigheter inte ville ansluta sig till ett jaktvårdsområde med en sådan föreskrift i stadgarna. Förslaget skulle kunna medföra svårigheter att få till stånd den ökning av antalet jaktvårdsområden som är önskvärd. Det avstyrks av nämnda skäl.

Som föredraganden anför är även flertalet av övriga remissinstanser negativa till förslaget.

Hemställan

Med anledning av vad vi ovan anfört hemställer vi
att riksdagen beslutar att avslå proposition 1983/84: 170 i den del
som ger jaktvårdsområdesförening rätt att upplåta jakt (10 §,
3 st).

Stockholm den 12 april 1984

BÖRJE STENSSON (fp)

LARS ERNESTAM (fp)